U 82/2018 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi *(verkkoalustojen toiminnan avoimuus)*

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle komission 26 päivänä huhtikuuta 2018 antama ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalveluiden yrityskäyttäjiä varten sekä siitä laadittu muistio.

Helsingissä 23 päivänä elokuuta 2018

Työministeri Jari Lindström

Hallitusneuvos Liisa Huhtala

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ | MUISTIO | EU/2018/0949

13.8.2018

KOMISSION EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI OIKEUDENMUKAISUUDEN JA AVOIMUUDEN EDISTÄMISESTÄ VERKOSSA TOIMIVIEN VÄLITYSPALVELUIDEN YRITYSKÄYTTÄJIÄ VARTEN

1 Ehdotuksen tausta ja tavoite

Komissio antoi 26.4.2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalveluiden yrityskäyttäjiä varten (KOM(2018) 238 lopullinen). Ehdotus liittyy digitaalisten sisämarkkinoiden strategian toimeenpanoon ja on yksi strategian väliarvioinnissa esitetyistä toimenpiteistä. Strategialla pyritään kehittämään sisämarkkinoiden toimintaa huomioiden digitaalisen toimintaympäristön vaatimukset.

Ehdotuksen tavoitteena on lisätä verkossa toimivien välityspalveluiden tarjoajien, jäljempänä *verkkoalustat*, toiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä, puuttua verkkoalustojen ja yrityskäyttäjien välisiin sopimussuhteisiin liittyviin mahdollisiin haitallisiin kauppatapoihin sekä varmistaa tehokkaiden oikeussuojakeinojen olemassaolo ja käytettävyys. Tavoitteena on lisäksi varmistaa sisämarkkinoiden toimivuus yhtenäisen sääntelyn avulla ja estää osaltaan sisämarkkinoiden toimintaa uhkaava hajautumiskehitys jäsenvaltioiden säädellessä alustojen toimintaa kansallisella tasolla.

Verkkoalustat toimivat nykyisin merkittävänä markkinoille pääsyn kanavana. Komission tavoitteena on alustatalouden kasvu ja siihen liittyvien mahdollisuuksien täysmääräinen hyödyntäminen. Asetuksella pyritään lisäämään avoimuutta ja oikeusvarmuutta sekä markkinoiden ennakoitavuutta ja toimivuutta. Näin lisätään luottamusta verkkoalustojen toimintaan markkinoille pääsyn kanavana, mikä kasvattaa niiden hyödyntämistä liiketoiminnassa eri sektoreilla. Alustatalouden kasvu sekä tarjonnan ja kilpailun lisääntyminen ovat hyödyksi yrityksille ja kuluttajille.

Asetusehdotuksen tavoitteena on ratkaista ongelmia, joihin ei voida puuttua yhtä tehokkaasti ja laaja-alaisesti kilpailu- tai kuluttajansuojalainsäädännön keinoin. Asetus täydentää osaltaan edellä mainittua yleissääntelyä, mutta sillä ei vaikuteta kilpailu- tai kuluttajansuojalainsäädännön soveltamiseen.

Ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvat verkossa toimivat välityspalvelut ja hakukoneet. Verkossa toimiviin välityspalvelujen tarjoajiin kuuluvat verkkokaupan markkinapaikat, verkossa toimivat sovellusohjelmistojen kaupat ja verkossa oleva sosiaalinen media. Soveltamisalaan kuuluva sopimussuhde tulee olla välityspalvelun ja yrityskäyttäjän välillä. Soveltamisalaan kuuluvia verkkokaupan markkinapaikkoja ovat esimerkiksi tori.fi, Amazon market place, Zalando, Uber, Airbnb. Lisäksi soveltamisalaan kuuluvat sovelluskaupat kuten Google Play ja Apple AppStore. Soveltamisalaan kuulumattomia ovat vertaiskäyttöön tarkoitetut peer-to-peer –alustat (esim. WhatsApp, Facebook Messenger), yrityskäyttäjän ja verkkoalustan välinen eikaupallinen toiminta (esim. Twitter, Facebook Profile), täysin yrityskäyttöön tarkoitetut alustat, joilla ei ole yhteyttä kuluttajaan, mainostoiminta tai maksamiseen tarkoitetut alustat (esim. PayPal).

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotuksen 1 artikla sisältää säännöksen asetuksen soveltamisalasta ja kohteesta. Asetuksessa säädetään verkossa toimivan välityspalvelun tarjoajan (verkkoalustan) sopimusehtoja koskevasta avoimuusvelvollisuudesta sopimussuhteessa. Asetuksessa säädetään myös verkossa toimivien hakukoneiden avoimuusvelvollisuudesta yritysverkkosivustokäyttäjää kohtaan. Lisäksi siinä säädetään tehokkaista oikeussuojakeinoista.

Asetusta sovelletaan verkkoalustaan, kun sitä käyttävä yrityskäyttäjä on sijoittautunut EU:n alueelle ja tarjoaa tuotteita ja palveluita kuluttajille, jotka ovat EU:n alueella. Verkkoalustan tai hakukoneen sijoittautumispaikalla ei ole merkitystä.

Ehdotuksen 2 artikla sisältää keskeiset määritelmät. *Verkossa toimivalla välityspalvelulla* tarkoitetaan palvelua, joka a) on ilmoitusmenettelydirektiivin (EU) 2015/1535 mukainen tietoyhteiskunnan palvelu, b) mahdollistaa sen, että yrityskäyttäjä voi tarjota kuluttajille tavaroita tai palveluita ja niiden tarkoituksena on helpottaa kuluttajan ja yrityskäyttäjän välisten suorien liiketoimien käynnistämistä ja c) jonka käyttäminen perustuu sopimussuhteeseen. *Verkossa toimivan välityspalvelun tarjoajalla* (verkkoalusta) tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa välityspalvelua yrityskäyttäjille. *Yrityskäyttäjällä* tarkoitetaan elinkeinotoimintaa harjoittavaa luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa verkossa toimivan välityspalvelun kautta tavaroita ja palveluita kuluttajille. *Verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalla* tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa hakukoneita kuluttajille. *Yritysverkkosivustokäyttäjällä* tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka elinkeinotoiminnassaan tarjoaa verkkosivuston kautta tavaroita tai palveluita kuluttajille. Asetuksessa *ehdolla* tarkoitetaan ehtoja, lausekkeita tai muita tietoja, jotka säätelevät sopimussuhdetta verkkoalustan ja yrityskäyttäjän välillä ja jotka verkkoalusta määrittää yksipuolisesti.

Ehdotuksen 3 artiklassa säädetään sopimusehtojen esittämistavasta ja saavutettavuudesta. Lisäksi säädetään siitä, että ehtojen tulee sisältää ne objektiiviset perusteet päätöksille lopettaa tai keskeyttää palvelu kokonaan tai osittain. Ehtojen asetuksenmukaisuuden arviointi on toimivaltaisen tuomioistuimen tehtävä. Jos tuomioistuin katsoo ehdon vaatimuksen vastaiseksi, se ei ole yrityskäyttäjää sitova.

Artiklassa säädetään myös velvollisuudesta ilmoittaa ehdoissa tehtävistä muutoksista kohtuullisessa ja oikeansuhtaisessa määräajassa. Määräajan on oltava vähintään 15 päivää. Jos määräaikaa ei ole noudatettu, muutos on mitätön.

Ehdotuksen 4 artiklassa säädetään avoimuusvaatimuksesta palvelun keskeyttämisen tai lopettamisen osalta. Verkkoalustan on ilmoitettava siitä ilman aiheetonta viivästystä yrityskäyttäjälle ja kerrottava päätöksen perustelut. Yrityskäyttäjälle on kerrottava mihin sopimusehtojen määräykseen keskeyttäminen perustuu ja mitkä olosuhteet ovat aiheuttaneet päätöksen palvelun keskeyttämisestä tai lopettamisesta.

Ehdotuksen 5 artiklassa säädetään avoimuusvaatimuksesta sen osalta, mitkä seikat vaikuttavat yrityskäyttäjien ja yritysverkkosivustojen käyttäjien järjestykseen verkkoalustoiden ja hakukoneiden hakutuloksissa. Järjestykseen vaikuttavat keskeiset muuttujat on esitettävä verkkoalustojen sopimusehdoissa tavalla, joka antaa yrityskäyttäjälle asianmukaisen ja riittävän käsityksen niiden merkityksestä. Ehtojen pitää sisältää myös kuvaus siitä, miten maksuilla voidaan vaikuttaa järjestykseen. Hakukoneiden tarjoajien tulee pitää vastaavat tiedot julkisesti saatavilla ja niihin tehtävien muutosten tulee olla helposti havaittavissa. Artiklan noudattamiseksi ei ole velvollisuutta ilmaista liikesalaisuuksia.

Ehdotuksen 6 artikla sisältää avoimuusvaatimuksen siitä, että sopimusehdoissa on kuvattava, miten verkkoalustan omaa tai sen määräysvallassa olevan yrityskäyttäjän palveluntarjontaa

kuluttajille kohdellaan eri tavoin kuin muiden yrityskäyttäjien. Erilainen kohtelu on kuvattava erityisesti koskien tietojen saantia, esittämis- tai hakujärjestystä sekä maksuja.

Ehdotuksen 7 artiklassa säädetään velvollisuudesta sisällyttää sopimusehtoihin kuvaus pääsystä yrityskäyttäjän tai kuluttajien verkkoalustalle antamiin henkilö- tai muihin tietoihin tai tietoihin, jotka syntyvät palvelun käytöstä. Yrityskäyttäjällä tulee olla selkeä kuva tietojen saannin ja käyttömahdollisuuksien laajuudesta.

Ehdotuksen 8 artiklassa säädetään velvollisuudesta sisällyttää sopimusehtoihin kuvaus mahdollisesta ehdosta, joilla rajoitetaan yrityskäyttäjän mahdollisuutta tarjota kuluttajille tavaroita tai palveluita eri ehdoin muuta kautta. Oikeutta edellä mainittujen ehtojen käyttöön arvioidaan erityisesti kilpailuoikeudellisen EU-lainsäädännön ja kansallisen lainsäädännön näkökulmasta.

Ehdotuksen 9 artiklassa säädetään siitä, että verkkoalustalla on oltava sisäinen valitustenkäsittelyjärjestelmä. Artikla sisältää vaatimuksia järjestelmän saavutettavuudelle ja toiminnalle. Yleisiä toimintavaatimuksia ovat muun muassa valitusten käsittelyn asianmukaisuus, avoimuus, nopeus ja tehokkuus. Valituksenkäsittelyjärjestelmän toimintatapa on kuvattava sopimusehdoissa ja verkkoalustan on raportoitava järjestelmän toiminnasta vuosittain. Pienyrityksillä ei ole velvollisuutta järjestelmän luomiselle.

Ehdotuksen 10 artiklassa säädetään verkkoalustalle velvollisuus nimetä sopimusehdoissa yksi tai useampi sovittelija, joita se on valmis käyttämään tuomioistuimen ulkopuolisessa riidanratkaisussa. Artikla sisältää vaatimuksia, jotka sovittelijan tulee täyttää, kuten ammattitaito, puolueettomuus, saavutettavuus, kohtuuhintaisuus. Sovittelijan tulee pystyä tarjoamaan sovittelua ilman aiheetonta viivästystä ja sopimusehdoissa käytetyllä kielellä. Verkkoalustan on osallistuttava kohtuullisella osuudella sovittelun kustannuksiin ja katettava ainakin puolet kokonaiskustannuksista.

Ehdotuksen 11 artikla sisältää komission toiveen siitä, että toimiala ryhtyisi toimenpiteisiin erikoistuneiden sovittelupalveluiden kehittämiseksi.

Ehdotuksen 12 artiklassa säädetään etujärjestöjen, järjestöjen ja julkisten viranomaisten oikeudesta nostaa kanne toimivaltaisessa kansallisessa tuomioistuimessa lopettaakseen tai estääkseen sen, että verkkoalustat tai hakukoneiden tarjoajat rikkovat asetuksen velvoitteita. Artiklassa säädetään tarkemmin kieltokanteen nostamiseen oikeutetuista tahoista. Niiden tulee olla jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettuja oikeushenkilöitä, niiden tulee pyrkiä edustamiensa yrityskäyttäjien etujen ajamiseen ja olla luonteeltaan voittoa tavoittelemattomia. Säännöksellä ei rajoiteta yrityskäyttäjän omaa kanneoikeutta.

Ehdotuksen 13 artikla sisältää komission toiveen ja kannustuksen siihen, että toimiala ryhtyisi laatimaan toimintasääntöjä, joiden tarkoituksena olisi asetuksen asianmukaisen soveltamisen turvaaminen. Toimialan itsesääntelyssä tulisi huomioida eri toimintasektorit sekä pienten ja keskisuurten yritysten erityisominaisuudet.

Ehdotuksen 14 artiklassa säädetään asetuksen uudelleentarkastelusta ja viitataan sen soveltamista seuraavan verkkopohjaisen alustatalouden seurantakeskukseen, jonka komissio on perustanut päätöksellään C(2018) 2393.

Ehdotuksen 15 artikla sisältää säädöksen voimaantulosta ja soveltamisesta.

3 Toimivaltaperuste ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 114 artiklaan. Artiklan tavoitteena on lähentää jäsenvaltioiden lainsäädäntöä ja varmistaa lainsäädännön yhtenäinen ja syrjimätön soveltaminen unionissa. Verkossa toimivat palvelut ovat luonteeltaan rajat ylittäviä ja sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi tarvitaan EU-tason toimenpiteitä. Tavoitetta ei voida saavuttaa kansallisin toimenpitein.

Säädösehdotuksella pyritään tarjoamaan parempi liiketoimintaympäristö kaupankäyntiä unionissa harjoittaville yrityskäyttäjille ja yritysverkkosivukäyttäjille. Asetusehdotuksella säädetään yhtenäiset säännökset yrityskäyttäjille ja välityspalveluiden tarjoajille. Ehdotus sisältää kohdennettuja säännöksiä, jotka jättävät kuitenkin liikkumatilaa alan toimijoille. Tämä on tärkeää nopeasti muuttuvassa teknologisessa ja taloudellisessa ympäristössä.

Valtioneuvosto katsoo, että asetuksen oikeusperustaa on pidettävä asianmukaisena. Lisäksi valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukainen.

4 Ehdotuksen vaikutukset

4.1 Komission vaikutusarvio

Komission vaikutusarvion (SWD(2018) 138 final, SWD(2018) 139 final) mukaan ehdotuksen avulla voidaan turvata verkkopohjaisen alustatalouden sisämarkkinapotentiaali. Ehdotuksen avulla voidaan varmistaa oikeudenmukainen, läpinäkyvä ja ennustettava toimintaympäristö verkkoalustojen yrityskäyttäjille. Ehdotus lisäisi yrityskäyttäjien luottamusta alustatalouteen ja näin saisi aikaan positiivisia taloudellisia vaikutuksia. Komission arvion mukaan luottamuksen puutteesta johtuva vaikutus vuotuiseen liikevaihtoon voi olla jopa 0,81–4,05 miljardia euroa. Ehdotuksella olisi myös positiivinen yhteiskunnallinen vaikutus, sillä se lisäisi verkossa toimivia välityspalveluja käyttävän EU:n yrityksen liikevaihtoa, mikä loisi puolestaan uusia työllistymismahdollisuuksia.

Komission mukaan vaikutukset hallinnollisiin kustannuksiin olisivat rajalliset ja koskisivat pääasiassa verkossa toimivia välityspalvelujen tarjoajia sekä verkossa toimivia hakukoneita. Ehdotetusta oikeudellisesta velvollisuudesta perustaa oma sisäinen valitusten käsittelyjärjestelmä, aiheutuu mahdollisesti suhteellisesti korkein rasite palvelujen tarjoajille. Säännös sisäisestä valitusten käsittelyjärjestelmästä ei koske pienyrityksiä (<50 työntekijää). Pieniin palvelujen tarjoajiin kohdistuu kuitenkin todennäköisemmin joitakin sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia.

4.2 Vaikutukset Suomen kannalta

Ehdotuksen tavoitteena on avoimuutta lisäämällä vähentää verkkoalustoja liiketoiminnassaan hyödyntävien suomalaisten yritysten liiketoimintariskiä erityisesti sektoreilla, jotka hyödyntävät alustoja markkinoille pääsyn välineenä kuten peliteollisuus.

Suomessa yritysten välisistä sopimusehdoista säädetään laissa elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä (1062/1993). Lain 2 §:ssä säädetään markkinaoikeuden toimivallasta. Laissa oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa (100/2013) 5 luvun 2 §:n 6 kohdan mukaan edellä mainitun lain mukaisen asian vireillepanoon ovat oikeutettuja elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys tai se elinkeinonharjoittaja […], johon sopimusehdon käyttö tai sopimuskäytännön soveltaminen kohdistuu. Asetusehdotuksen sisältö vastaa yleisellä tasolla voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä Suomessa olisi säädettävä toimivaltaisesta tuomioistuimesta. Asetusehdotus ei tämän hetken näkemyksen mukaan sisällä jäsenvaltioille asetettua velvollisuutta perustaa asetuksen noudattamista valvovaa viranomaista. Asia on varmistettava neuvottelujen kuluessa.

5 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely EU:ssa

Komission antoi ehdotuksen 26.4.2018. Asetusehdotuksesta järjestettiin kuulemistilaisuus 13.6.2018 viranomaisille ja sidosryhmille.

Luonnos U-kirjelmäksi on käsitelty 6.7.2018-7.8.2018 sisämarkkinajaoston (EU 8) ja viestintäjaoston (EU 19) kirjallisissa menettelyissä.

Ehdotuksen käsittely on alkanut neuvoston kilpailukyky ja kasvu -työryhmässä 23.5.2018. EU-puheenjohtajamaa Itävallan tavoitteena on saada ehdotuksesta yleisnäkemys marraskuun kilpailukykyneuvostossa.

Euroopan parlamentissa ehdotuksen pääkäsittelystä vastaa sisämarkkinat ja kuluttajansuoja -valiokunta (IMCO). Mietinnön esittelijä on Anna Záborská (SK, EPP).

6 Ahvenanmaan itsehallinto

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 5 luvun 27 §:n 10, 23 ja 41 kohdan perusteella valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

7 Valtioneuvoston kanta

Suomi katsoo, että talouden kasvun edellytyksiä tulee vahvistaa tehostamalla sisämarkkinoiden toimintaa ja hyödyntämällä digitalisaation luomia mahdollisuuksia. Eurooppalaisen lainsäädäntöympäristön tulee olla kilpailukykyinen ja innovatiivisen yritystoiminnan kehittymistä tukeva myös nopeasti muuttuvassa digitaalisessa toimintaympäristössä.

Suomi suhtautuu myönteisesti asetusehdotuksen tavoitteisiin luoda tasapainoinen sääntelykehys sekä verkkoalustatoimijoille että alustoja liiketoiminnassaan hyödyntäville yrityksille. Lähtökohtaisesti digitaalisen toimintaympäristön sääntelyn tulisi perustua yleissääntelylle. Suomi kuitenkin pitää asetusehdotusta perusteltuna ja suhtautuu siihen myönteisesti, koska verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjien kohtaamiin ongelmiin, kuten sopimusehtojen avoimuuden ja oikeussuojakeinojen puutteisiin, ei ole mahdollista puuttua riittävän laajasti sisämarkkinoilla esimerkiksi kilpailu- tai kuluttajansuojalainsäädännön keinoin. Asetuksella vahvistettaisiin toimijoiden välistä luottamusta ja toimintaympäristön ennakoitavuutta.

Suomi katsoo, että komission omaksuma lähtökohta, jossa lainsäädännöllä lisätään avoimuutta ja korostetaan alan itsesääntelyn merkitystä, on kannatettava. Asetuksessa ei rajoiteta sopimusehtojen käyttöä vaan velvoitetaan verkkoalustat sisällyttämään sopimusehtoihin yrityskäyttäjän kannalta keskeiset ehdot selkeästi ja avoimesti sekä ilmoittamaan ehtojen muutoksista muutoksen merkittävyyden vaatimalla tavalla. Asetus lisää avoimuutta ja toimintaympäristön ennakoitavuutta markkinoiden toimivuutta tukevalla tavalla. Suomi tukee myös komission ehdotusta siitä, että asetuksen velvoitteiden rikkominen kuten avoimuusvelvoitteen noudattamatta jättämisen arviointi tai sopimusehdon selkeyden arviointi jää toimivaltaisten tuomioistuinten tehtäväksi.

Tavoite sisämarkkinoiden hajautumisen ehkäisemisestä luomalla yhtenäinen säädösympäristö on tärkeää niin verkkoalustoille kuin yrityskäyttäjille. Tavoite säädösympäristön selkeydestä ja yhtenäisyydestä tulee pyrkiä turvaamaan neuvotteluissa. Lisäksi Suomi pitää ehdotettua sääntelyn tasoa riittävänä eikä katso pidemmälle menevää sääntelyä tarpeellisena. Suomi pitää kuitenkin tärkeänä, että komissio jatkossakin seuraa digitaalisten markkinoiden kehitystä. Neuvotteluissa on lisäksi varmistettava, että sääntely ei estä/vaaranna toimintansa aloittavien verkkoalustojen toimintaa. Suomi pitää perusteltuna, että velvoite sisäisten valitustenkäsittelyjärjestelmien luomiseksi ei koske pienyrityksiä.

Asetuksen soveltamisalaa on neuvottelujen kuluessa pyrittävä selkeyttämään. Erilaisten digitaalisten palveluiden ja palvelukokonaisuuksien nopea kehittyminen ja monimuotoisuus on pyrittävä huomioimaan niin, että soveltamisala on mahdollisimman selkeä ja ottaa huomioon erilaiset palvelukokonaisuudet. Suoraan sovellettavan asetuksen säännösten selkeyteen on lisäksi kiinnitettävä huomiota paremman sääntelyn periaatteiden mukaisesti. Lisäksi asetuksen yhteensopivuus muun lainsäädännön kanssa tulee varmistaa.

Suomi pitää epätoivottavana kehityksenä riidanratkaisua koskevien erillissäännösten sisällyttämistä sektorikohtaisiin säädöksiin. Suomi tukee kuitenkin ehdotukseen sisältyvää tavoitetta, että valtaosa yrityskäyttäjien alustayritysten toimintaa koskevista valistuksista voitaisiin ratkaista alustayritysten sisäisissä valitustenkäsittelyjärjestelmissä. Suomi pitää tärkeänä, että valitustenkäsittelyjärjestelmät toimivat asiasianmukaisesti ja tehokkaasti. Lisäksi on tärkeää, että valituksen tekijälle ilmoitetaan käsittelyn tuloksista yksilöllisesti ja selkeästi.

Järjestöjen ja julkisten elinten kanneoikeutta koskeva artikla vastaa perusteiltaan Suomen voimassa olevaa lainsäädäntöä. Kyseessä on kansallisen lainsäädännön mukaisesti perustetun etujärjestön tai viranomaisen oikeus kieltokanteen nostamiselle. Ehdotus ei sisällä oikeutta vahingonkorvauskanteen nostamiselle. Sovittelua koskevien säädösten osalta on tärkeää varmistaa, ettei asetus edellytä julkisin varoin rahoitettavien sovittelupalvelujen järjestämistä. Sovittelun tulee aina olla vapaaehtoista. Lisäksi sovittelun ei tule olla missään tilanteessa esteenä asian viemisestä tuomioistuimen ratkaistavaksi eikä sovintosopimus voi olla suoraan täytäntöönpanoperuste.